

Gemeente
Hoogezand-Sappemeer

Gemeente
Menterwolde

GEEMEENTE SLOCHTEREN

Hoofdweg 10
Postbus 13
9620 AA Slochteren

Gerecht-Oost 157
Postbus 75
9600 AB Hoogezand

Kerkstraat 2
Postbus 2
9649 ZG Muntendam

Advies aan de colleges van B&W van Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde.

2017007092

Onderwerp

Harmonisatie normenkader HSSM 2017.

Datum

Beslispunten

1. Het normenkader 2017 vaststellen voor de gemeenten HSSM.
2. De gemeenteraad van Midden-Groningen hierover informeren.
3. Het rapporteren door de accountant van fouten en onzekerheden vast te stellen op respectievelijk 0,1% en 0,3% van de lasten van de jaarrekeningen 2017 van HS, S en M.

	PARAAF	DATUM
Steller advies		27/11 '17
J.M. van der Werf		
Verandermanager		
n.v.t.		
Concerncontrol		
Het werkverband control	J.	27/11 '17
HSSM		
OR		
Portefeuillehouder		
(Akkoord met aanbieding aan college)		
Opnemen in B&W-notulen		
Datum dagmap		
Datum besluit (parafen)	- 5 DEC. 2017	
	akkoord	bespreken
Burgemeester		
Secretaris		
Wethouder		
Wethouder		
Wethouder		
Wethouder		
Wethouder		
Wethouder		

Besluit

Conform advies

Aantekening

Raad	Datum
Informatieavond	
Opiniërende raad	
Besluitvormende raad	
Afschriften aan	
Jan Minnaard (HS)	
Yvonne Goedhart (S)	
Tom Kok(M)	

Beslispunten

1. Het normenkader 2017 vaststellen voor de gemeenten HSSM.
2. De raads werkgroep Financiën hierover informeren.
3. Het rapporteren door de accountant van fouten en onzekerheden vast te stellen op respectievelijk 0,1% en 0,3% van de lasten van de jaarrekeningen 2017 van HS, S en M.

Beoogd effect/meetbaar resultaat

Het vaststellen van 1 actueel en beknopt normenkader voor de accountantscontrole 2017 voor HSSM.

Meetinstrument

Het normenkader was bedoeld als referentiekader voor de 3 gemeenteraden HSSM ten aanzien van de accountantscontrole 2017. Met de vorming van de nieuwe gemeente Midden-Groningen per 1 januari en het gegeven dat de rapporten van bevindingen van de accountant in juni of juli 2018 zullen worden uitgebracht is het voorliggende en geharmoniseerde normenkader dan het referentiekader voor de nieuwe raad van Midden-Groningen.

Inleiding

De gemeenten HSSM hebben besloten om met elkaar een herindelingstraject in te gaan met als doel om met ingang van 2018 één gemeente te zijn. Ter voorbereiding hierop is reeds vanaf 2015 een control-werkverband opgezet met de 3 gemeenten. Binnen dit control-werkverband worden relevante onderwerpen besproken. Als zaken in samenhang kunnen worden opgepakt binnen het control-werkveld en er in plaats van 3 afzonderlijke adviezen 1 gezamenlijk advies kan worden opgesteld, dan wordt hier voor gekozen.

Rechtmatigheid en getrouwheid

De nieuwe accountant - de Hofsteenge Zeeman Groep – controleert voor 2017 de gemeenterekeningen van HSSM op rechtmatigheid en getrouwheid.

De norm waarmee zij de rechtmatigheid controleren is het zogeheten normenkader. Vaststelling van het normenkader is een competentie van uw college en betreft een overzicht van

- Relevante landelijke en Europese wet- en regelgeving en gemeentelijke verordeningen die door de 3 raden zijn vastgesteld, *en*
- Regelgeving, beleidsstukken en besluiten die door college zijn vastgesteld.

Met het reeds in 2015 harmoniseren van de 3 normenkaders is gekozen om alleen de landelijke en Europese wet- en regelgeving en de verordeningen en besluiten die door de 3 raden zijn vastgesteld op te nemen in het normenkader voor HSSM. Dit normenkader is opgenomen als bijlage bij dit advies.

Bij de controle over de getrouwheid gaat het over de vraag of de cijfers kloppen. De accountant moet zich daarbij een oordeel vormen over de vraag of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de lasten en baten en de grootte en samenstelling van het vermogen.

Goedkeuring, rapportering en toleranties.

Volgens de regels voor accountants zijn er minimumeisen om een goedkeurende verklaring af te geven. Daarnaast kan er een verklaring met beperking, kan er een oordeelonthouding of kan er een afkeurende verklaring worden afgegeven. Het gaat hierbij om de som van de fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle. In het onderstaand schema is een uitzetting van de typen verklaringen en toleranties opgenomen.

Verklaringen in % v.d. lasten	Strekking controleverklaring			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in jaarrekening.	Minder of gelijk aan 1%	Tussen 1 en 3 %	-	Meer als 3 %
Onzekerheden in de controle.	Minder of gelijk aan 3%	Tussen 3 en 10 %	Meer als 10 %	-

In HSSM hebben de interim controles door de accountant plaatsgevonden. Naar aanleiding van deze controles is op 16 november 2017 een mondelinge toelichting gegeven aan de raads werkgroep Financiën HSSM.

Over de controle van de jaarrekening 2017 van de 3 gemeenten zullen er in het eerste halfjaar van 2017 door de betreffende accountant verslagen van bevindingen worden uitgebracht. Deze verslagen worden gericht aan de raad. B&W krijgt een afschrift.

Zowel in de managementletter als in het verslag van bevindingen worden in een apart overzicht de fouten en onzekerheden in bedragen opgenomen die boven een bepaalde grens vallen. Die rapporteringstoleranties zijn:

- Voor fouten 0,1% (= 10% x 1% x lasten van de jaarrekening 2017).
- Voor onzekerheden 0,3 % (=10% x 3% x lasten van de jaarrekening 2017).

Op basis van de oorspronkelijke begroting 2017 betekent dit voor HSSM:

Rapportage	Fouten vanaf:	Onzekerheden vanaf:
HS	135.000	405.000
S	45.500	136.500
M	34.000	102.000

Op grond van de jaarrekeningen 2017 kunnen de bedragen dus hoger of lager worden vastgesteld.

Argumenten

- **Overzichtelijkheid:** Toegesneden op een gemeente van 60.000 inwoners is gekozen om geen limitatieve of uitputtende opsomming te maken voor het gezamenlijk normenkader, maar een compacte overzichtelijke basislijst te maken van de belangrijkste wetten en verordeningen met financiële beheershandelingen.
- **Beperken administratieve lasten en bedrijfsvoerings- en controlekosten:** Collegebesluiten vallen niet onder de rechtmatigheidscontrole, tenzij de controle hiervan verplicht is op basis van externe wetgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen. De collegebesluiten zijn daarom weggelaten.
- 2015 was het eerste jaar om toe te werken naar een gelijke aanpak van de accountants met het oog op de intentie tot herindeling in 2018. In en voor 2017 is deze lijn constructief doorgezet met een verdergaande stroomlijning van de controle-aanpak en de controle-processen.
- Met het voorliggende advies is de rol van het college (voert uit en gaat over bedrijfsvoering) en de raad (stuurt) op het terrein van de accountantscontrole nog eens benoemd en wordt bevorderd dat bestuurlijke besluitvorming op elkaar aansluit en wordt afgestemd.

Duurzaamheid

N.v.t.

Kanttekeningen

Gemeenteraden kunnen altijd besluiten een aanvullende onderzoeksopdracht aan bijvoorbeeld de accountant te verstrekken. De uitkomsten daarvan hebben geen invloed op de goedkeuringstoleranties bij de jaarrekeningcontrole.

Het streven van het control-werkverband was erop gericht uiterlijk met de controle over het jaar 2018 het aantal accountants terug te brengen van 2 naar 1. Deze doelstelling is met het contracteren van de Hofsteenge Zeeman Groep voor de jaren 2017 en 2018 gerealiseerd, mits de besluitvorming van de 3 HSSM-gemeenten wordt bekrachtigd door de gemeenteraad van Midden-Groningen.

Kosten, baten en dekking

Met het opstellen van 1 advies voor HSSM over het normenkader wordt efficiencywinst gerealiseerd (3 in plaats van 1)

Aanpak, uitvoering, communicatie

Het voorliggende advies en normenkader zijn voorgelegd aan de accountant. De accountant heeft een akkoord gegeven op het voorliggende normenkader.

Raad

Uw college is competent. De griffier zal worden gevraagd dit advies met besluit ter kennis te brengen van de nieuwe gemeenteraad zodra deze in 2018 is geïnstalleerd.